

अनेकांत एज्युकेशन सोसायटीचे,
तुळजाराम चतुरचंद महाविद्यालय, बारामती
(स्वायत्त महाविद्यालय)

राज्यशास्त्र विभाग

वर्ग:— एम. ए. प्रथम वर्ष सत्र दुसरे

POL – 22491 सार्वजनिक धोरण

प्रश्न संच

प्र. १) योग्य पर्याय निवड ?

- १) ----- या शहरापासून सार्वजनिक धोरणाच्या इतिहासाला सुरुवात होते .
(शिकागो, पॅरिस, बॅबिलॉन, लंडन)
- २) अँपेक या संघटनेचे ----- देश सदस्य आहेत .
(१२, १५, १४, १७)
- ३) राधाकृष्ण अयोग केव्हा ----- स्थापन करण्यात आला
(१९८४, १९४८, १९५०, १९५२)
- ४) मुदलियार आयोग ----- या क्षेत्राशी संबंधित आहे .
(आरोग्य , ग्रामविकास, शिक्षण, राज्यसंस्था)
- ५) कोठारी आयोग ----- या वर्षी स्थापन करण्यात आला
(१९६०, १९७०, १९६४, १९५५२)
- ६) पहिले राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण ----- या वर्षी तयार करण्यात आले
(१९८०, १९८५, १९८६, १९९०)
- ७) राष्ट्रीय साक्षरता अभियानाची सुरुवात ----- या वर्षी झाली
(१९८८, १९९०, १९७७, १९९५)
- ८) राष्ट्रीय व बिरांतर शिक्षण उपक्रम ----- या वर्षी राबविण्यात आला
(१९५८, १९६०, १९६८, १९७०)
- ९) इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ (IGNOU) स्थापना ----- या वर्षी करण्यात आली
(१९८५, १९९०, १९८०, १९९५)

१०) यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाची (YCMOU) स्थापना ----- या वर्षी करण्यात आली

(१९८७, १९९० , १९८९, १९९५)

११) शिक्षणाचा अधिकार कायदा ----- या वर्षी करण्यात आला

(२००९, २००५, २०००, २०१०)

१२) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य मोहीम ----- या वर्षी सुरु करण्यात आली

(२००५, २००७ , २००२, २०१०)

१३) जागतिक धोरणावर ----- या बिगरशासकीय संघटनेचा प्रभाव असतो

(रेड क्रॉस, ऑपेक , संयुक्त राष्ट्रसंघ, वरील पैकी नाही)

१४) सार्वजनिक धोरण हि ----- या विषयाची उपविद्याशाखा म्हणून ओळखली जाते

(राज्यशास्त्र , अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, इतिहास)

१५) राष्ट्रीय बाल स्वस्थ कार्यकारिणी ----- या वर्षी सुरु करण्यात आली ?

(२००५, २०१०, २०१३, २०१५)

१६) ----- या विचारवंताने सार्वजनिक धोरणाचा विवेवादी दृष्टिकोन मांडला ?

(हर्बर्ट सायमन, डॅनियल लेरनर, हेरॉल्ड बॉस्वेल, वरील पैकी नाही)

१७) राष्ट्रीय ग्रामीण मोहिमेअंतर्गत ----- हि संस्था निर्माण करण्यात आली ?

(आशा, जिल्हा स्वास्थ्य केंद्र , भ्रमण दवाखाना, वरील पैकी नाही)

१८) ----- पंचवार्षिक योजने अंतर्गत नवोदय विद्यालयाची सुरुवात करण्यात आली

(पहिली पंचवार्षिक योजना, तिसरी पंचवार्षिक योजना, सातवी पंचवार्षिक योजना, पाचवी पंचवार्षिक योजना)

१९) स्टुअर्ट एस. नेगेल यांच्या मते ----- सालानंतर धोरण विश्लेषण तंत्रात बदल झाले

(१९७०, १९८०, १९६०, १९९०)

२०) नवोदय विद्यालयाची स्थापना ----- वर्षी करण्यात आली.

(१९७८, १९८७, १९९८, २०००)

प्र. २ रा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा ?

- १) सार्वजनिक धोरणाची एक व्याख्या लिहा ?
- २) सार्वजनिक धोरणाचा एक प्रकार सांगा ?
- ३) डॅनियल लेरनर आणि हेरॉल्ड बॉस्वेल यांनी कोणता ग्रंथ लिहला ?
- ४) कोणत्या शहरापासून सार्वजनिक धोरणाला सुरुवात होते ?
- ५) सार्वजनिक धोरणाच्या कोणत्या कालखंडाला सुवर्णकाळ म्हंटले जाते ?
- ६) धोरण विश्लेषण तंत्रात केव्हा बदल घडून आला ?
- ७) सार्वजनिक धोरणाचा वाढ दृष्टीकोन कोणी मांडला ?
- ८) हर्बर्ट सायमन या विचारवंताने सार्वजनिक धोरणाचा कोणता दृष्टिकोन मांडला ?
- ९) धोरणजाळे हा दृष्टिकोन कोणी समोर आणला ?
- १०) सार्वजनिक धोरणाचा केंद्रबिंदू कोणाला म्हंटले जाते ?
- ११) सार्वजनिक धोरण निर्मितीतील कोणतीही एक संस्था सांगा ?
- १२) सार्वजनिक धोरण अंमलबजावणीतील कोणतीही एक समस्या सांगा ?
- १३) सार्वजनिक धोरण अंमलबजावणी परिणामकारक करण्याचे कोणताही एक उपाय सांगा ?
- १४) जागतिक धोरणांमधील एक बहुराष्ट्रीय घटक सांगा ?
- १५) भारतीय राज्यघटनेतील कोणत्या कलमात शिक्षणाचा अधिकार प्रधान करण्यात आला आहे ?
- १६) कोठारी आयोगाची स्थापना कशासाठी करण्यात आली ?
- १७) कोणत्या पंचवार्षिक योजने अंतर्गत नवोदय विद्यालयाची सुरुवात करण्यात आली ?
- १८) सर्व शिक्षा अभियानाची सुरुवात केव्हा करण्यात आली ?
- १९) शिक्षणाचा अधिकार कायदा केव्हा करण्यात आला ?
- २०) राष्ट्रीय ग्रामीण मोहिमेअंतर्गत राबविण्यात आलेला कोणताही एक उपक्रम सांगा ?

प्र. ३ रा टिपा लिहा ?

- १) धोरण विश्लेषण
- २) 'सार्वजनिक धोरणाचा विद्याशाखा म्हणून विकास
- ३) गट दृष्टिकोन
- ४) वाढ दृष्टिकोन
- ५) विवेकवादी दृष्टिकोन
- ६) धोरण निर्मिती प्रक्रियेवर प्रभाव टाकणाऱ्या संस्था
- ७) धोरणांच्या अंमलबजावणीवर परिणाम करणारे अभिकर्ते
- ८) धोरण मूल्यमापनाचे दृष्टिकोन
- ९) जागतिक धोरणातील अराज्य घटक
- १०) धोरणनिर्मितीवरचे जागतिकीकरणाचे परिणाम
- ११) आशा
- १२) जननीसुरक्षा योजना
- १३) शिक्षणाचा अधिकार
- १४) धोरणशास्त्र आणि कार्यवाद
- १५) धोरण विश्लेषण तंत्र
- १६) धोरण नेटवर्क दृष्टिकोन
- १७) सार्वजनिक धोरणाच्या मूल्यमापनाचे महत्व विशद करा
- १८) उदारीकरणाचा सार्वजनिक धोरणावरील परिणाम
- १९) जागतिक धोरणांमधील बहुराष्ट्रीय घटकांची भूमिका
- २०) सार्वजनिक धोरणाचे प्रकार

प्र.४ था लघुत्तरी प्रश्न

- १) सार्वजनिक धोरणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा ?
- २) धोरणशास्त्र ही संकल्पना स्पष्ट करा ?
- ३) सार्वजनिक धोरणाचे प्रकार स्पष्ट करा ?
- ४) धोरण विश्लेषणातील महत्वपूर्ण टप्पे स्पष्ट करा ?
- ५) सार्वजनिक धोरणातील वाढ दृष्टिकोन स्पष्ट करा ?
- ६) धोरण मूल्यमापनातील समस्या स्पष्ट करा ?
- ७) सार्वजनिक धोरणाच्या मूल्यमापनाचे विविध दृष्टिकोन कोणते ? ते स्पष्ट करा
- ८) सार्वजनिक धोरणाच्या मूल्यमापनाचे महत्व विशद करा ?
- ९) जागतिक धोरण प्रक्रिया स्पष्ट करा ?
- १०) जागतिक धोरणातील महत्वपूर्ण टप्पे विषद करा ?
- ११) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य मोहीम
- १२) भारतातील शिक्षणाच्या अधिकाराचा ठराव व त्याविषयीची संमती स्पष्ट करा
- १३) सार्वजनिक धोरण निर्मितीतील संस्था स्पष्ट करा ?
- १४) धोरण निश्चिती प्रक्रिया स्पष्ट करा ?
- १५) मसुदा निर्मिती प्रक्रिया स्पष्ट करा ?
- १६) धोरण स्वीकृती प्रक्रिया स्पष्ट करा ?
- १७) जागतिक धोरणांमधली बहुराष्ट्रीय घटकांची भूमिका स्पष्ट करा ?
- १८) भारतातील शैक्षणिक धोरण स्पष्ट करा ?
- १९) उदारीकरणाचा सार्वजनिक धोरणावर होणार परिणाम स्पष्ट करा ?
- २०) धोरण विश्लेषणाची प्रारूपे स्पष्ट करा ?s

प्र. ५ वा सविस्तर उत्तरे लिहा ?

- १) सार्वजनिक धोरणाची व्याख्या सांगून त्याची स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा ?
- २) धोरणशास्त्र म्हणजे काय ? धोरणशास्त्राचे महत्व विशद करा ?
- ३) सार्वजनिक धोरणाच्या उत्कांतीचे आणि विकासाचे विविध टप्पे स्पष्ट करा ?
- ४) सार्वजनिक धोरणाच्या अंमलबजावणीचा अर्थ, व्याख्या आणि स्वरूप स्पष्ट करा ?
- ५) सार्वजनिक धोरणाच्या अंमलबजावणीवर परिणाम करणाऱ्या संस्था यांची सविस्तर माहिती लिहा ?
- ६) धोरण निर्मिती प्रक्रिया स्पष्ट करा ?
- ७) गट दृष्टिकोनांचे स्वरूप सांगून त्याची रचना स्पष्ट करा ?
- ८) वाढ दृष्टिकोनाचे स्वरूप व रचना स्पष्ट करून वाढ दृष्टिकोनाच्या लोकप्रियतेची करणे स्पष्ट करा ?
- ९) जागतिक धोरण प्रक्रिया स्पष्ट करा ?
- १०) जागतिकीकरणाचे सार्वजनिक धोरणावर होणार परिणाम स्पष्ट करा ?
- ११) उदारीकरणाचा सार्वजनिक धोरणावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा ?
- १२) जागतिक धोरणांमध्ये अराज्य घटक कोणती भूमिका बजावतात ते स्पष्ट करा ?
- १३) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य मोहिमेअंतर्गत येणारे विविध उपक्रम सविस्तर स्पष्ट करा ?
- १४) शिक्षणाचा अधिकार म्हणजे काय ? शिक्षणाच्या अधिकाराच्या ठरावाची पार्श्वभूमी व ठराव स्पष्ट करा ?
- १५) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य मोहिम सविस्तर स्पष्ट करा ?
- १६) जागतिक धोरणातील महत्वपूर्ण टप्पे विशद करा ?
- १७) धोरण मूल्यमापनात समस्या स्पष्ट करा ?
- १८) सार्वजनिक धोरणाच्या मूल्यमापनाचे विविध दृष्टिकोन कोणते ? ते स्पष्ट करा .
- १९) धोरण निर्मिती प्रक्रियेतील घटकांवर कोणकोणते अभिकर्ते प्रभाव टाकतात. विश्लेषण करा ?
- २०) विवेकवादी दृष्टीकोनाचे स्वरूप व निर्मितीतील मुख्य अवस्था सांगून सायमनने सुचविलेल्या मुख्य तीन कृतीची माहिती द्या ?

Anekant Education Society's
Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science & Commerce,
Baramati.
(Autonomous College)

Department of Political Science
CLASS: M.A. PART – I SEM – II
POL – 22491 Public Policy
Question Bank

Q. 1) Choosing the right option?

1) ----- The city begins its history of public policy.

(Chicago, Paris, Babylon, London)

2) Apek is a ----- country member of this organization.

(12, 15, 14, 17)

3) When was the Radhakrishna Ayog ----- established

(1984, 1948, 1950, 1952)

4) Mudaliyar Commission ----- This area is related.

(Health, Rural Development, Education, State)

5) Kothari Commission - Established this year

(1960, 1970, 1964, 1952)

6) The first national educational policy ----- was created this year

(1980, 1985, 1986, 1990)

7) National Literacy Mission started this year ----- this year

(1988, 1990, 1977, 1995)

8) National and Continuing Education Program ----- This year was implemented

(1958, 1960, 1968, 1970)

9) Indira Gandhi National Open University (IGNOU) was established this year

(1985, 1990, 1980, 1995)

10) Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University (YCMOU) was established this year

(1987, 1990, 1989, 1995)

- 11) The Right to Education Act was made this year
(2009, 2005, 2000, 2010)
- 12) National Rural Health Mission ----- Ali started this year
(2005, 2007, 2002, 2010)
- 13) Global policy has the effect of ----- this non-governmental organization
(Red Cross, OPEC, United Nations)
- 14) Public Policy ----- This topic is known as the Faculty
(State, Economics, Sociology, History)
- 15) National Child Health Executive ----- Launched this year?
(2005, 2010, 2013, 2015)
- 16) ----- Did this thinker make a skeptical view of public policy?
(Herbert Simon, Daniel Lenner, Harold Boswell, none of the above)
- 17) This organization was created under the National Rural Campaign -----?
(Asha, District Health Center, Tourist Hospital, None of the above)
- 18) ----- Navodaya Vidyalaya was started under the Five Year Plan
(First Five Year Plan, Third Five Year Plan, Seventh Five Year Plan, 5th Five Year Plan)
- 19) Stuart S According to Nagel ----- After the year, the policy analysis techniques changed
(1970, 1980, 1960, 1990)
- 20) Establishment of Navodaya Vidyalaya ----- Year.
(1978, 1987, 1998, 2000)

Q. 2 .Write answers in one sentence?

- 1) Write a definition of public policy?
- 2) Explain one form of public policy?
- 3) What book was written by Daniel Lenner and Harold Boswell?
- 4) Where does public policy start from that kind of city?
- 5) Which period of public policy is called the golden age?
- 6) When did the policy analysis technique change?
- 7) Who laid out the growth vision of public policy?

- 8) What view of public policy did Herbert Simon think about?
- 9) Who brought this approach to policymaking?
- 10) Who is the focal point of public policy?
- 11) Mention one of the public policy making bodies?
- 12) State one of the problems in public policy implementation?
- 13) State any one way to make public policy implementation effective?
- 14) Mention a multinational element in global policy?
- 15) In which section of the Indian Constitution, the right to education has been made?
- 16) Why was the Kothari Commission established?
- 17) Under which Five Year Plan, Navodaya Vidyalaya was started?
- 18) When was the launch of all the punishment campaigns?
- 19) When was the Right to Education Act?
- 20) Describe one of the activities implemented under the National Rural Mission.

Q. 3. Write the note?

- 1) Policy Analysis
- 2) 'Development of public policy as a discipline
- 3) Group approach
- 4) Growth perspective
- 5) A Discretionary Approach
- 6) Organizations that influence the policy making process
- 7) Agents affecting the implementation of policies
- 8) A policy evaluation approach
- 9) Anarchist elements of global policy
- 10) The effects of globalization on policy making
- 11) Asha
- 12) Maternity Protection Scheme
- 13) Right to education
- 14) Policy and activism

- 15) Policy analysis techniques
- 16) Strategy network approach
- 17) Explain the importance of public policy evaluation
- 18) The effects of liberalization on public policy
- 19) The role of multinationals in global policy
- 20) Types of public policy

Q.4. Short question ?

- 1) Explain the features of public policy?
- 2) Explain the concept of ethics?
- 3) Explain the types of public policy?
- 4) Explain the key steps in policy analysis?
- 5) Explain the growth approach to public policy?
- 6) Explain the problem of policy evaluation?
- 7) What are the different approaches to the evaluation of public policy? Make it clear
- 8) Explain the importance of public policy evaluation?
- 9) Explain the global policy process?
- 10) Important milestones in global policy?
- 11) National Rural Health Mission
- 12) Explain the resolution of the Right to Education in India and its consent
- 13) Explain the organization of public policy making?
- 14) Explain the policy determination process?
- 15) Explain the process of drafting?
- 16) Explain the policy acceptance process?
- 17) Explain the role of multinationals in global policy?
- 18) Explain the educational policy in India?
- 19) Explain the impact of liberalization on public policy?
- 20) Explain the format of policy analysis?

Q.5. Write down detailed answers?

- 1) Explain the nature and scope of public policy by explaining it.
- 2) What is ethics? Explain the importance of policy?
- 3) Explain the various stages of the development and development of public policy?
- 4) Explain the meaning, interpretation and nature of public policy implementation?
- 5) Write detailed information about the organizations that affect public policy implementation?
- 6) Explain the policy making process?
- 7) Explain the nature of group perspectives and explain its structure?
- 8) Explain the popularity of growth approach by explaining the nature and structure of growth approach?
- 9) Explain the global policy process?
- 10) Explain the impact of globalization on public policy?
- 11) Explain the impact of liberalization on public policy?
- 12) Explain the role that anarchy plays in global policy?
- 13) Explain the various activities under National Rural Health Mission?
- 14) What is the Right to Education? Explain the background and resolution of penis rights resolution?
- 15) Explain the details of the National Rural Health Mission?
- 16) 1) Describe key milestones in global policy?
- 17) Explain the problem in policy evaluation?
- 18) What are the different approaches to the evaluation of public policy? Make it clear.
- 19) What reagents influence the elements of the policy making process? Analyze?
- 20) Simon suggested by explaining the nature of the discursive vicious circle and the main stages of creation